

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 5. Tu quid dicis de Illo? Ille autem dixit, quia Propheta est. Cos bonæ
libertatis, mala libertas, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

mini, mala quare non toleramus? Ecce quid est, in nobilibus extollite manus vestras in sancta, & benedicite Dominum.

Huc etiam referri debent quæ habentur in 1. parte, Sabbatho Hebd. 4. post Epiph. & in 3. parte, Dominiica 13. post Pentecosten.

F E R I A Q V I N T A .
DE BONO LIBERTATIS VSV SECVNDVM
ACCEPTAS GRATIAS.

Dixerunt cæco iterum, Tu quid dicis de illo qui aperuit oculos tuos? Ille autem dixit, quia Propheta est. Joann. 9.

VERITAS PRACTICA.

Cos bonæ libertatis, mala libertas.

Id est,

Tantò magis acui & excitari debemus ad verum liberè prædicandum & bonum benè agendum, quantò alii liberiores sunt ad illud impugandum.

RATIO EST, Quia quantò majus est periculum pessundanda Veritatis & profananda fidei, tantò magis acui & excitari debemus ad illam protegendam.

Sed quantò alii liberiores fuerint ad impugandum Verum, tanto est majus periculum pessundanda Veritatis & profananda fidei.

Ergo inde magis acui & excitari debemus ad illam protegendam, siquæ fiet cos bonæ libertatis & mala libertas, quanto ex malorum libertate, bonorum libertas excutietur & excitabitur.

I. P U N C T U M .

CUM vicini & noti disceptarent inter se ac quærent de cæco illuminato quod suprà dictum est, adduxerunt eum ad Pharisæos. Erat autem Sabbathum, inquit Evangelista, quando latus fecit Jesus, & aperuit oculi ejus. Iterum ergo interrogabant eum Phar. ai quomodo vidisset. Ille autem dixit eis; E. tum mihi posuit super oculos. & lavi & vido. Dicebant ergo ei Pharisæi quidam, Non est hic homo à Deo qui Sabbathum non custodit. Alii autem dicebant, quomodo potest peccator hæc signa facere? Et schisma erat inter eos. Dicunt ergo cæco iterum, Tu quid dicis de illo qui aperuit

oculos tuos? Ille autem dixit, quia Propheta est. Id est, à Deo missus & verax Doctor, atque idcirco audiendus & colendus. Nam talis Propheta dicebatur licet nihil futurum prædiceret, quale adhuc hic homo cæcus, à Jesu non audierat.

At verò meditare attentius quàm sint in carpendis Christi operibus liberi Pharisæi; & contra qui cæcus fuit quàm sit expeditus & acutus Christi defensor. Audent Judæi primò negare hunc ipsum esse hominem qui cæcus fuerat? Deinde non verentur illum affirmare qui lutum fecit in Sabbatho non esse à Deo missum, non esse virum audiendum: At denique, quod est terribius, non alium eum dicunt quam peccatorem, id est, hypocritam, Pseudopphetam, blasphemum & illusorem. Quanta licentia! Quanta præsumptio! Cæcus autem ex opposito constanter & obfirmè profiteatur se illum ipsum esse qui erat cæcus & mendicus: palàm denuntiat omnibus virum illum à quo lumen accepit esse à Deo, esse Prophetam, esse Doctorem & magistrum cujus se discipulos Pharisæi omnes debeant profiteri: ac quidquid tandem obstrepant, quidquid mimentur, nullis terretur verbis, quin potius tantò audacius pergit loqui, quantò illi ut sileat urgent acrius. Sic bonam libertatem mala libertas velut Cos acuit & provocat, sicut à Tullio Cos fortitudinis dicitur iracundia.

Quamobrem in id modò insistendum, ut reformata inde veritatem diligenter expendamus, & quos incidere nos inter tales versari homines qui sacra & divina liberius carperent, intelligamus nobis non esse liberum tunc sileat, sed tantò magis nos acuendos & excitandos ad veram fidem cum bonis moribus propugnandam, quantò illi essent liberiores ad illam expugnandam. Non enim possumus aliquid adversus veritatem sed pro veritate, Quam diceret Apostolus,

folu. sicut nobis non licet aduersus veritatem loqui, sic neque licet non loqui pro veritate quando maxime impugnatur. *Va mihi quia tacui, sero tandem agnoscit* Prophetam quod ipsum Regem Oziam non monuisset, & contra profanos ritus pro veritate non itersit. Tunc nempe tanto magis exardere contra debuerat quantum majus periculum videre poterat impendens sinceræ fidei, sic peccante Rege. *Nam sicut incauta locutio in errorem pertrahit, inquit apte D. Gregorius, ita in delictum stansium hoc qui erudiri poterant in errore derelinquit.* Hinc namque eos per Prophetam Dominus increpat dicens: *Cantus inuti non valentis lætare. Et rursum: Non ascendisti ex aduerso, nec opposuisti murum pro domo israel, ut prorsus stareis in pratio in die Domini. Ex aduerso quippe ascendere, est pro defensione gregis voca libera hujus mundi potestatis contraires. Et in die Domini in pratio stare, est prorsus decerans sine ex justitia amaro resistere.*

Cum enim illi tam audaces & protecevi sint contra veritatem, nonne dolendum esset eos esse timidos & paventes quibus pro veritate pugnandum est. Sic plane sentiebat S. Ambrosius: *Etenim doleo tantam esse in mendacio observantiam, in veritate negligentiam, ut confundantur plerique attentiores ad Sacrosanciam religionem videri, non considerantes vocem dicentis, qui me confusus fuerit coram hominibus, confundam & ego eum coram Patre meo qui est in caelis.*

Denique si quod monet Apostolus, *instandum est opportune importune*, quandonam opportunius pro veritate pugnabitur quam quando impugnatur? *Distatis opportune* Apostolus, *pramissi opportune*, quia scilicet ut recte notat S. Gregorius, *apud auditoris mentem ipsa sua utilitate se destruit si habere importunitas opportunitatem nescit.* At quædam talis loquendi sese offert occasio ut vel pessundet veritas nisi loquaris, aut seruetur si loquaris: tunc quanta præcedit opportunitas, tanta sequatur necessitas & importunitas.

II. PUNCTUM

SED quando alii liberiores fuerint ad impugnandum verum, tanto est majus periculum pessundanda veritatis, & profananda fidei. Tunc enim pessundari dicitur veritas & profanari Fides, quando sic i. nonnullis vilis & deprimatur, ut deinde ab aliis sensum contemnatur. Quamò illi autem qui veritatem impugnant liberiores fuerint in loquendo, tanto cer-

re manifestius & se ostendunt nihil ducere quod ita palam impugnant, & facilius persuadent aliis id ita esse, quando præsertim nemo illos revincit, nemo illis resistit. Tunc nempe hæc tacita & perverfa subit unumquemque cogitatio, quomodo illi tam projecte audent loqui, vel quomodo illis tam timide resistetur, nisi res ita esset? Cum jam verò Veritates illæ de quibus ita palam detrahitur, non sint vulgò gratæ & acceptæ, quod naturalibus repugnant concupiscentiis, sic facile veniunt in contemptum & pessundantur: unde illi gemitus apud Prophetas, & frequentes in Scripturis querelæ: *Corrupta in platea veritas.* Non in angulis, non in recessu, non in occulto, sed in plateis, in vicis, in manifesto coram omnibus, nullum ut lateat, solet ut ipso clarius pateat; hoc est perire veritatem, hoc est fidem & religionem profanari. Unde & alius Propheta: *Veritatem non loquensur, docuerunt enim linguam suam loqui mendacium.* Id est, non id joco, non id temerè, non leviter, sed certa quadam ex scientia, sed meditato, ex industria & quasi subductis hinc inde rationibus contra veritatem loquuntur ut tanto minus appareat mendacium, quanto ipsi liberiores in loquendo & audaciores in probando quod loquuntur apparebunt.

Hæc est cathedra pestilentie de qua Psalmo primo, *Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum, & in via peccatorum non stetit, & in cathedra pestilentia non sedit,* Sive ut Hebræa ferunt, *In cathedra irrisorum,* Quod eodem profusus redit, nam & illi simul irrisores sunt & pestilentes, sicut enim pestis facile gliscit & in vulgus manat, sic perverfa dogmata quæ ludicris quibusdam verbis & facis irrisionibus conduntur; nihil adrem proclivius, nihil ad pestis pestilentius: *Quasi carmen musicum quod suavi dulcique sono canitur.*

Tum verò quis hic bonorum sensus? Quis animus? Quis silere possit? Quis non loquatur potentias & virtutes Domini?

III. PUNCTUM

COS igitur bona libertatis, mala libertas, Et tanto magis acni, tanto ardentius excelsari debemus ad verum liberè predicandam, & bonum bene agendum, quando alii liberiores fuerint ad illud impugnandum: Quis sic tunc acriter impugnatur veritas ut expugnetur, nisi contra obstatur: Tum verò quando est tale, periculum veritatis expugnandæ & funditus evertendæ

Matt. 2. Quis eorum non se opponat quorum labia custodiunt scientiam, & ex quorum ore legem requirunt? Non quidem in contentione & æmulatione, sed honeste ac secundum ordinem omnia fiunt in suavitate, in Spiritu Sancto, si fieri potest quantum ex vobis est cum omnibus hominibus pacem habentes, sed si fieri non potest, pacis privatae iactura minor est quam veritatis: Et melior est contentio pietatis causa suscepta, quam vitiosa concordia, inquit S. Gregorius Nazianz.

Orat. 12. & 1. de pace. Et verò si pietatis causa talis contentio suscipitur, cur ipsa pietas deseratur? Cur charitas deponatur quæ congaudet Veritati, quando pro veritate pugnabitur? Cur male facietis qui non contendit cum alio nisi ut beneficiat? Quia sic est voluntas Dei, ait S. Petrus, ut bene facientes obtinere faciat imprudentium hominum ignorantiam, quasi liberi, & non quasi velamen habentes malitia, libertatem, sed sicut servi Dei, Quasi diceret, sic liberi sumus, ut tamen simus servi: sic est libertas assumenda, ut tamen non deponatur servitus: sic liberè quisquis loquatur, ut loquendo seruiat Domino Deo suo. Sic denique causam suscipiat ut non suam, sed Dei causam agat.

Id. 3. Quod & ipsum paulò post repetens: Timorem, inquit, eorum ne timueritis, & non conturbemini: Dominum autem Christum sanctificate in cordibus vestris, parati semper ad satisfaciendum omni poscenti orationem de ea qua in vobis est, sed cum modestia & timore, conscientiam habentes bonam, ut in eo quod detrahunt vobis, confundantur qui calumniantur vestram bonam in Christo conversationem. Videsne timorem hic veteri simul & præcipi? Vetatur quidem ne declinas loqui: sed præcipitur, ne loquendo quemquam lædas, Sicut itaque non est silendum cum præiudicio veritatis, sic planè est loquendum cum detrimento charitatis, Quod utrumque pariter observandum, manifeste nobis intuitur in illis symbolis quæ vestri quondam sacerdotali iubebantur atteri, mala scilicet punicæ mixtis in medio tintinnabulis, Quid enim per tintinnabula nisi sonitum loquentis sacerdotis, & quid per mala granatæ nisi vel fidei vel charitatis unionem intelligas? Nam sicut in malo punico, inquit S. Gregorius, uno exterioris cortice multa interioris grana muniuntur, sic innumeros sancti Ecclesiæ populos, unitas fidei contegit quos inter diversas mariorum tenet. Mala punicæ tintinnabulis jungite, ut per omne quod dicitis, unitatem fidei cauta observatione teneatis. Quæ quidem unitas fidei multum confert ad fovendam charitatis unionem: sed & ipsa charitatis unio non minus ducit ad refoverendam fidei si foris langueat, unitatem.

Id. 3. Vide in 3. parte, Sabbato Hebdomada decimæ, ubi hæc Veritas deus ostenditur:

Optabilius bonum bellum quam mala pax.

FERIA SEXTA.

DE COMMUNICANDIS OPPORTUNE LUMINIBUS, ET GRATIIS ACCEPTIS.

Nunquid & vos vultis eius discipuli fieri?

A seculo non est auditum, quia quis aperuit oculos cæci nati. Nisi esset hic à Deo, non poterat facere quidquam.

Joann. 9.

VERITAS PRACTICA.

Aut sis æquus dispensator, aut iniquus dissipator.

SENSVS ET RATIO EST, Quod qui servus à Domino suo rem accipit alius dispen-

sandam, aut sis oportet æquus rei dispensator, aut iniquus dissipator.

Sed quas habes gratias gratis datas, accepisti à Christo Domino in alios dispensandas.

Ergo aut sis æquus dispensator, aut iniquus dissipator, prout illæ fideliter communicaveris, vel infidei negaris, gratis.

I. PUN-